

## **Przedmiotowy system oceniania z Religii Rzymsko- Katolickiej w ZSO im. Armii Krajowej w Bielsku-Białej**

PSO opracowany został na podstawie:

1. Podstawy Programowej Katechezy Kościoła Katolickiego
2. Programu Nauczania Religii
3. Dyrektorium Katechetycznego Kościoła Katolickiego w Polsce
4. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
5. Statutu Szkoły

Ocena z religii wlicza się do średniej ocen ucznia- (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lipca 2007 r.) Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz formułowania oceny.

Ocenę z religii ustalamy w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze.

### **W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:**

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

### **Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:**

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).
4. Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

### **Metody kontroli i oceny:**

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

### **Sposoby oceniania:**

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

### **Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:**

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

### **Ocenianie ma na celu:**

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- b) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- c) pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- d) systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

**Ocenie podlegają:**

1. Pisemne prace kontrolne sprawdziany / testy: dwa w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. kartkówki; zakres ich materiału obejmujący nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Przed rozpoczęciem sprawdzianu uczniowie muszą znać jego punktację, zgodnie z procentowymi kryteriami punktacji: 0 – 30% – ocena niedostateczna 31 – 50% – ocena dopuszczająca 51 – 70% – ocena dostateczna 71 – 90% – ocena dobra 90 – 100% – ocena bardzo dobra. Nauczyciel ocenia sprawdzian najdalej do dwóch tygodni.
2. Odpowiedzi ustne dotyczące materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, oceniana na bieżąco.
5. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
6. Zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności
8. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
9. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
10. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną, oraz rozwijanie postawy religijnej.
11. Inne działania wskazujące możliwość oceniania.

**12. W przypadku zagrożenia epidemicznego lub zawieszenia lekcji w szkole z innych powodów, gdy zajęcia odbywają się w sposób zdalny, ocenie podlegają prace wysłane drogą elektroniczną:**

\*prace pisemne w postaci plików, skanów

\*referaty

\*prezentacje multimedialne

\*prace plastyczne (zdjęcia lub skany prac)

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.

**Poprawianie:**

Stosuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania ocen niedostatecznych ze sprawdzianów lub kartkówek.

W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

**Klasyfikacja:**

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

**Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady:**

1. Ocena jest średnią ważoną w kl 4-8 SP i LO. W klasach 1-3 jest średnią arytmetyczną.

Skala przeliczeniowa średniej ważonej:

-od 1,65-dopuszczający

-od 2,65-dostateczny

-od 3,65 dobry

-od 4,65 bardzo dobry

-od 5,65 celujący

Ocena końcoworoczna jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen uzyskanych w I i II semestrze

2. Wystawiając ocenę śródroczną i końcowo roczną bierze się pod uwagę: sprawdziany, kartkówki, odpowiedź ustną, zadania domowe, aktywność, stosunek do przedmiotu, nauczyciela i innych.

3. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

4. Ocenę semestralną należy ustnie uzasadnić i przedstawić uczniowi na tydzień przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną

5. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu winna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na miesiąc przed klasyfikacją.

Nauczyciel religii przedstawia możliwości poprawy oceny poprzez uzupełnienie niezbędnych wiadomości i umiejętności.

## O BOWIĄZUJE OD 23 MARCA 2020

6. Uczeń ma prawo zwrócić się do dyrektora szkoły o umożliwienie podwyższenia proponowanej oceny końcoworocznej z zajęć religii, poprzez przystąpienie do egzaminu sprawdzającego.

### **Oceny cząstkowe, semestralne i końcoworoczne według skali:**

- celujący (6),
- bardzo dobry (5),
- dobry (4),
- dostateczny (3),
- dopuszczający (2),
- niedostateczny (1).

Przy zapisywaniu ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.

### **Uczeń ma prawo**

- do dwóch nie przygotowań w ciągu semestru
- do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu lub kartkówki w terminie dwóch tygodni
- do nie przygotowań do lekcji w nagłych sprawach rodzinnych

### **Wymagania dotyczące poszczególnych ocen z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności, przejawów zastosowania ich w życiu.**

#### **Uwarunkowania uzyskania oceny CELUJĄCEJ**

Katechizowany: • Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. • Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji. • Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ. • Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych. • Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną. • Angażuje się w prace pozalekcyjne np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.. • Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej. • Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń. • Poznane prawdy wiary stosuje w życiu. • Systematycznie odrabia prace domowe. Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność. O ocenie celującej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

#### **Uwarunkowania uzyskania oceny BARDZO DOBREJ**

Katechizowany: • Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej. • Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii. • Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ. • Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela. • Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela. • Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi. • W pełni zna pacierz. • Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe. • Aktywnie uczestniczy w religii. • Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń. • Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem. • Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego. • Stara się być świadkiem wyznawanej wiary. • Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności. Odrabia prace domowe. O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

#### **Uwarunkowania uzyskania oceny DOBREJ**

Katechizowany: • Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej. • Opanował materiał programowy z religii. • Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi. • Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela. • Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela. • Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych. • Wykazuje się dobrą znajomością pacierza. • W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe. • Posiada podręcznik, zeszyt i korzysta z nich. • Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii. • Jest zainteresowany przedmiotem. • Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego. • Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości. • Postawa ucznia nie budzi wątpliwości. • Stara się być aktywnym podczas lekcji. • Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny. Zwykle odrabia prace domowe. O ocenie dobrej mogą przesądzić także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.

#### **Uwarunkowania uzyskania oceny DOSTATECZNEJ**

Katechizowany: • Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności. • Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii. • Zna wiadomości podstawowe i umie je logicznie

## O BOWIĄZUJE OD 23 MARCA 2020

połączyć. • Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela. • Przy pomocy nauczyciela potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych i teoretycznych. • W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy. • Cechuje go mała kondensacja wypowiedzi. • Wykazuje się podstawową znajomością pacierza. • W jego zeszytach występują sporadyczne braki notatek, prac domowych. • Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem. • Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczą do pomyślnego dalszego uczenia się. O ocenie dostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania danego ucznia.

### Uwarunkowania uzyskania oceny **DOPUSZCZAJĄCEJ**

Katechizowany: • Opanował konieczne pojęcia religijne. • Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe. • Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności. • Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień. • Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk. • Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela. • Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu. • Prowadzi zeszyt. • Ma problemy ze znajomością pacierza. • Wykazuje poprawny stosunek do religii. • Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym. Rzadko odrabia prace domowe. O ocenie dopuszczającej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

### Ocena **NIEDOSTATECZNA**

Katechizowany: • Wykazuje rażący brak wiadomości programowych. • Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości. • Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk. • Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy. • Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy. • Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi. • Nie zna pacierza. • Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję. Nie odrabia prac domowych. • Lekceważy przedmiot. • Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji. • Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych. • Opuszcza lekcję religii. O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Opracował zespół nauczycieli religii:

mgr Iwona Bobkiewicz-Braszka

ks. mgr Włodzimierz Caputa

mgr Iwona Kareta

mgr Dorota Kwaśna